basic education

Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

NASIONALE SENIOR SERTIFIKAAT

GRAAD 12

AFRIKAANS TWEEDE ADDISIONELE TAAL V1

FEBRUARIE/MAART 2015

MEMORANDUM

OOS-KAAP

PUNTE: 120

Hierdie memorandum bestaan uit 16 bladsye.

Kopiereg voorbehou

AFDELING A: LEESBEGRIP

NASIEN VAN DIE LEESBEGRIP:

1. Spel- en taalfoute in antwoorde word nie gepenaliseer nie omdat die fokus op begrip is. (Foute moet steeds aangedui word.) Waar die foute die betekenis van die woord(e) verander, word dit wel gepenaliseer.

2. Indien die kandidaat woorde uit ’n ander taal gebruik as die taal wat geassesseer word, word die vreemde woorde geïgnoreer. Indien die antwoord sonder die vreemde woorde sinvol is, word die kandidaat nie gepenaliseer nie. Indien die vreemde woord in die antwoord vereis word, word dit aanvaar.

3. In **oop vrae** word geen punte toegeken vir JA/NEE/ EK STEM SAAM/EK STEM NIE SAAM NIE. Die rede/motivering/bewys moet oorweeg word.

4. Vir WAAR/ONWAAR/FEIT/MENING-vrae word geen punte toegeken nie. Net die rede/motivering/aanhaling word bepunt.

5. Waar een-woord-antwoorde gevra word en die kandidaat ’n volsin gee, is dit korrek **mits** die korrekte woord onderstreep of op een of ander wyse uitgelig word.

6. Wanneer twee of drie feite/punte vereis word en die kandidaat gee ’n hele reeks, word **slegs** die eerste twee of drie feite/punte nagesien.

7. Aanvaar dialektiese variasies.

8. Aanvaar die letter en/of die korrekte antwoord wat uitgeskryf is by ’n **meerkeusevraag**.

VRAAG 1

TEKS A: TYDSKRIFARTIKEL

VRAAG	ASSESSERINGSRIGLYNE	PUNT	VLAK
1.1	(In) 2010	1	1
1.2	Dit was die eerste keer dat 'n Wêreldbekertoernooi in Afrika gehou is.	1	1
1.3	"tien"/10 *(Penaliseer nie as aanhalingstekens nie gebruik is nie.)*	1	3
1.4	• Dit is in die vorm van 'n Afrika-kalbas. • Dit lyk soos 'n Afrika-kalbas. • 'n Afrika-kalbas. (Enige EEN of soortgelyk) *(Aanvaar nie net "kalbas" nie.)*	1	3
1.5	"sokkermal" *(Penaliseer nie as aanhalingstekens nie gebruik is nie.)*	1	2
1.6	• C • 1966 • C 1966 (Enige EEN)	1	3
1.7	• "ZA" in Zakumi dui op **Suid-Afrika** (wat in 2010 die toernooi aangebied het).✓ • "kumi" in Zakumi beteken "**tien**" in verskeie Afrika-tale. ✓	2	1
1.8	• D • Sintetiese leer • D Sintetiese leer (Enige EEN)	1	3
1.9	• Suid-Afrika se 11 amptelike landstale. ✓ • Die 11 spelers in die sokkerspan. ✓	2	1
1.10	• Die wenspan sou bly wees en hulle oorwinning vier. • Almal was bly omdat die toernooi Suid-Afrikaners saamgebind het. • Almal was bly oor die geleentheid om sokker te gaan kyk. • Almal was bly om hulle sokkerhelde te sien speel. • Almal was bly omdat die toernooi in Suid-Afrika gehou is. (Enige EEN of soortgelyk)	1	3
1.11	• (Die sokkerstewels is gemaak) om sy voete teen beserings te beskerm.	1	1

1.12	• Kangaroeleer is lig/ligter (as beesleer). • Kangaroeleer is sterk/sterker (as beesleer). (Enige EEN)	1	1
1.13	• Die Goue Stewel-prys • ’n Goue stewel (Enige EEN)	1	1
1.14	• Die spelers kan mekaar op die veld uitken. • Die skeidsregter kan die spanne onderskei. • Dit gee die span ’n eie identiteit. (Enige EEN of soortgelyk)	1	4
1.15	Katoen	1	3
1.16	• B • ... deel van hul leefwyse. • B ... deel van hul leefwyse. (Enige EEN)	1	3
1.17	“kleurryke” *(Penaliseer nie as aanhalingstekens nie gebruik is nie.)*	1	2
1.18	• A • Om mense bymekaar te roep. • A Om mense bymekaar te roep. (Enige EEN)	1	3
1.19	Onwaar *(verdien nie ’n punt nie)* *Die kandidaat kan geen punt vir die motivering verdien indien WAAR as antwoord gegee is nie.* “Deesdae word vuvuzelas van plastiek **en selfs seebamboes** gemaak.” *(Penaliseer nie as aanhalingstekens nie gebruik is nie.)* *(Kandidaat hoef nie die hele sin aan te haal nie.)*	1	3
1.20	• (Hulle sê) die geraas pla die spelers. ✓ • (Hulle sê) die geraas maak mense se ore seer. ✓	2	1
1.21	JA: • Vuvuzelas is deel van Suid-Afrika se sokkerkultuur. • Sonder vuvuzelas sal sokkerwedstryde nie dieselfde wees nie. • Sokkerondersteuners blaas op die vuvuzelas om hulle geesdrif/entoesiasme/blydskap uit te druk. • Die geraas van die vuvuzelas skep atmosfeer by sokkerwedstryde. (Of soortgelyk) NEE: • Nie alle ondersteuners hou van die geraas van die vuvuzelas nie. • Party mense voel dat die geraas te erg is. (Of soortgelyk)	1	4
		SUBTOTAAL: 24	

TEKS B: VISUELE TEKS

VRAAG	ASSESSERINGSRIGLYNE	PUNT	VLAK
1.22	(Die Universiteit van) Venda	1	3
1.23	• (Die Universiteit van) Johannesburg • UJ (Enige EEN)	1	3
1.24	Wes-Kaap	1	3
1.25	Kap: Dit is die kap wat jy dra wanneer jy 'n graad kry/kwalifiseer. Sertifikaat: Jou graad sertifikaat (graad/diploma/kwalifikasie) word so opgerol wanneer jy dit kry. (Of soortgelyk)	1 1	4 4
1.26	• Dit is makliker om grafieke te lees. • Dit vat nie lank om grafieke te lees nie. • 'n Mens sukkel nie met die betekenis van woorde nie. (Enige EEN of soortgelyk)	1	5
		SUBTOTAAL: 6	
		TOTAAL AFDELING A: 30	

Barrett se Taksonomie		Punte	%	
Vlak 5 Vlak 4	Waardering Evaluering	5	17%	20%
Vlak 3	Afleiding	12	40%	40%
Vlak 2 Vlak 1	Letterlik Herorganisasie	13	43%	40%

AFDELING B: OPSOMMING

NASIEN VAN DIE OPSOMMING

Die opsomming word soos volg nagesien:

- **Puntetoekenning:**
    - 7 punte vir 7 feite (1 punt vir elke feit)
    - 3 punte vir taal
    - Puntetotaal: 10
- **Verspreiding van taalpunte wanneer die kandidaat nie woordeliks aangehaal het nie:**
    - 1–3 feite korrek: ken 1 punt toe
    - 4–5 feite korrek: ken 2 punte toe
    - 6–7 feite korrek: ken 3 punte toe
- **Verspreiding van taalpunte wanneer kandidaat woordeliks aangehaal het.**
    - 6-7 direkte aanhalings: ken geen taalpunte toe nie
    - 1-5 direkte aanhalings: ken 1 punt vir taal toe

LET WEL:

- **Tel van woorde:**
    - Nasieners moet die getal woorde wat gebruik is, tel.
    - Geen punte word afgetrek as die kandidaat nie die getal woorde aangedui het nie of as die getal woorde wat gebruik is, verkeerd aangedui is.
    - Indien die kandidaat die vereiste getal woorde oorskry, lees tot by 65 woorde en ignoreer die res van die opsomming.
    - Korter opsommings wat die vereiste feite bevat, mag nie gepenaliseer word nie.

Kopiereg voorbehou

VRAAG 2: ROBBENEILAND

[Verwerk uit: *Sien Suid-Afrika Visuele Feite]*

	TEKS	VERWAGTE ANTWOORDE
1.	'n Eiland is 'n stuk land wat aan alle kante deur water omring word. **Naby Kaapstad is 'n klein eilandjie, Robbeneiland.**	Robbeneiland is ('n klein eilandjie) naby Kaapstad.
2.	Deur die jare het mense verskillende name vir die eiland gegee. **Die naam, Robbeneiland, is vir die eiland gegee omdat daar baie robbe op die eiland is.**	Die eiland is Robbeneiland genoem omdat daar baie robbe op die eiland is.
3.	Daar is nie net robbe op die eiland nie. **Daar is verskillende soorte voëls, soogdiere en reptiele op die eiland.**	Daar is baie soorte diere, voëls en reptiele op Robbeneiland.
4.	Baie **lank terug was Robbeneiland 'n plek waarheen melaatse mense gestuur is.** Melaatse mense kon nie tussen ander mense woon nie omdat die siekte aansteeklik was.	Robbeneiland is lank terug as 'n plek vir melaatses gebruik.
5.	**Tot nie te lank terug nie, was Robbeneiland 'n tronk vir politieke gevangenes**. Wyle Nelson Mandela was 27 jaar lank 'n gevangene in hierdie tronk. Die laaste politieke gevangenes het die eiland in Mei 1994 verlaat.	Robbeneiland was ook 'n tronk vir politieke gevangenes. OF Nelson Mandela was in die tronk op Robbeneiland.
6.	**Baie mense wat ons land besoek, wil graag Robbeneiland toe gaan.** Daar is twee bote wat toeriste van Kaapstad na die eiland vervoer. Toeriste kan dan die hele eiland besigtig**; ook die Robbeneilandmuseum wat op 1 Januarie 1997 geopen is**.	Toeriste besoek graag Robbeneiland. OF Die Robbeneilandmuseum is op 1 Januarie 1997 geopen.
7.	**In 1999 is Robbeneiland tot 'n wêrelderfenisgebied verklaar.** Almal moet saamwerk om hierdie eiland vir die nageslag te bewaar.	Robbeneiland is (in 1999) tot 'n wêrelderfenisgebied verklaar.
	GETAL WOORDE = 190 woorde (± 200 woorde – Disjunktief)	**GETAL WOORDE = 60 woorde (50–60/65 maksimum)**
		TOTAAL AFDELING B: 10

Barrett se Taksonomie		Punte	%	
Vlak 5 Vlak 4	Waardering Evaluering	2	20%	20%
Vlak 3	Afleiding	4	40%	40%
Vlak 2 Vlak 1	Letterlik Herorganisasie	4	40%	40%

AFDELING C: TAALSTRUKTURE EN -KONVENSIES

NASIEN VAN TAALSTRUKTURE EN -KONVENSIES

1. Spelling:

   - Eenwoord-antwoorde moet korrek gespel word.
   - By volsin-antwoorde word verkeerde spelling gepenaliseer indien die fout in die taalstruktuur is wat getoets word.
   - Waar afkortings getoets word, moet die leestekens korrek wees.

2. Sinstrukture moet taalkundig korrek wees en in volsinne aangebied word volgens die instruksies.

3. Aanvaar die letter EN/OF die korrekte antwoord wat volledig uitgeskryf is, by ’n meerkeusevraag.

VRAAG 3: ADVERTENSIE

VRAAG	ASSESSERINGSRIGLYNE	PUNT	VLAK
3.1	• B • Deelteken • B Deelteken (Enige EEN)	1	3
3.2	Het jy enige navrae oor die aflewering van jou koerant **?**	1	2
3.3	nuusblad	1	3
3.4	sleu–tel–woord	1	3
3.5	• Dis die naam van die koerant. • Dis ’n eienaam. (Enige EEN of soortgelyk)	1	3
3.6	• Sodat elke leser moet voel die advertensie is vir hom/haar bedoel. • Om elke leser by die advertensie te betrek. • Om elke leser spesiaal te laat voel. • Om elke leser te oorreed om *Beeld* te koop. (Enige EEN of soortgelyk)	1	3
3.7	• (Die naam van die adverteerder) is groter gedruk. • (Die naam van die adverteerder) is dikker/vetter gedruk/in vetdruk. • (Die naam van die adverteerder) is boaan gedruk. (Enige EEN)	1	3
3.8	weekliks	1	1
3.9	• Mense assosieer ’n bril met lees. • Jy gebruik ’n bril om (die koerant) te lees. • Die koerant is soms klein gedruk; daarom het jy ’n bril nodig om dit te lees. (Enige EEN of soortgelyk)	1	4
3.10	• *Beeld* verskyn ses dae ’n week. • Jy kry ses (goeie) koerante. • *Beeld* is die beste koerant en jy kry ses daarvan. (Enige EEN of soortgelyk)	1	5
		SUBTOTAAL: 10	

VRAAG 4: SPOTPRENT

VRAAG	ASSESSERINGSRIGLYNE	PUNT	VLAK
4.1	Die haarkapper werk elke dag hard in die haarsalon. *(Die hele sin moet korrek wees vir die punt.)*	1	3
4.2	seuns	1	2
4.3	baadjiesak	1	2
4.4	skêrtjie	1	1
4.5	Simon sê dat die skêr baie groot en skerp **is**. *(Die hele sin moet korrek wees vir die punt.)*	1	3
4.6	figuurlike (betekenis)	1	3
4.7	• D • Simon is 'n dapper seun. • D Simon is 'n dapper seun. (Enige EEN of soortgelyk)	1	4
4.8	Waarmee sny die haarkapper Simon se hare?	1	2
4.9	Simon se hare word (deur die haarkapper) gesny. *(Die hele sin moet korrek wees vir die punt.)*	1	3
4.10	• Die strepies wat om die skêr geteken is, lyk asof dit gevaarlik kan wees. • Die skêr wat skerp punte het. • Die haarkapper wat lyk asof hy nie konsentreer op wat hy doen nie. (Enige EEN of soortgelyk)	1	5
		SUBTOTAAL: 10	

VRAAG 5.1: LEESSTUK

VRAAG	ASSESSERINGSRIGLYNE	PUNT	VLAK
5.1.1	diep	1	1
5.1.2	**m**nr**.** *(Die punt moet daar wees.)* *(Moet kleinletter wees.)*	1	2
5.1.3	goeie	1	1
5.1.4	Ek pak my klere in ’n groot **sak.** My hemp se **sak** is geskeur. *(Enige sin waar die ander betekenis van die woord duidelik is, bv. ’n houer of deel van jou klere.)*	1	4
5.1.5	Hiëna **vra** vir Aap om hom huis toe te dra.	1	4
5.1.6	op	1	2
5.1.7	doodbang	1	4
5.1.8	Die diere het **nie** baklei **nie.**	1	3
5.1.9	Haas het gevra wat aangaan; daarom **het** Aap vertel wat gebeur het. *(Ignoreer leesteken, toets woordorde.)*	1	2
5.1.10	stories	1	3
5.1.11	Haas het vir Aap gesê **om** Hiëna terug **te** dra na die gat toe. *(Aanvaar ook **“om** Hiëna terug **te** dra na die gat toe”.)*	1	3
5.1.12	huis**ie**	1	2
5.1.13	snags	1	3
5.1.14	h**ui**l	1	3
	SUBTOTAAL: 14		

VRAAG 5.2: PRENT

VRAAG	ASSESSERINGSRIGLYNE	PUNT	VLAK
5.2.1	skottelgoed	1	2
5.2.2	Sies	1	1
5.2.3	hy	1	1
5.2.4	op	1	3
5.2.5	h**oë**r	1	3
5.2.6	• A • manipulerende taal. • A manipulerende taal. (Enige EEN)	1	4
		SUBTOTAAL: 6	
		TOTAAL AFDELING C: 40	

Bloom se Taksonomie		Punte	%	
Vlak 6 Vlak 5	Sintese Evaluering	8	20%	20%
Vlak 4 Vlak 3	Analise Afleiding	17	43%	40%
Vlak 2 Vlak 1	Begrip Kennis	15	38%	40%

AFDELING D: LETTERKUNDE

KINDERS VAN DIE AARDE – Charles Fryer

VRAAG 6

VERHAAL A: *DIE OOREENKOMS* – Dalene Matthee

VRAAG	ASSESSERINGSRIGLYNE	PUNT	VLAK
6.1	(In) Rusoord	1	1
6.2	• Hulle het televisie gekyk. • Hulle het vingerbord gespeel. • Hulle het radio geluister. • Hulle het in Jakob se motor rondgery. (Enige EEN)	1	1
6.3	• Jakob en Willem het skelmpies gedrink. • Jakob en Willem het die kamerdeur gesluit wanneer hulle die whisky gedrink het. (Enige EEN of soortgelyk)	1	3
6.4	(Die) matrone	1	1
6.5	• Die ander inwoners kon hom nie troos nie. • Hy wou nie eet nie. • Hy wou nie ’n kamer met iemand anders deel nie. (Enige EEN)	1	1
6.6	ooreenkoms	1	3
6.7.1	• D • … het gesê ’n ou vrou is ’n lawwe ding. • D … het gesê ’n ou vrou is ’n lawwe ding. (Enige EEN)	1	3
6.7.2	• A • … het nooit getrou nie. • A … het nooit getrou nie. (Enige EEN)	1	3
6.7.3	• B • … het vir die mans koekies en beskuit aangedra. • B … het vir die mans koekies en beskuit aangedra. (Enige EEN)	1	3
6.7.4	• E • … kon dalk vir almal vertel Jakob was bang vir spoke. • E … kon dalk vir almal vertel het Jakob was bang vir spoke. (Enige EEN)	1	3

6.8	• A • dood is. • A dood is. (Enige EEN)	1	3
6.9	• Hulle het gewoonlik om halfses hulle whisky gedrink. (Of soortgelyk)	1	4
6.10	• Om vyfuur het Jakob die deur gesluit. • Jakob het die bottel uit die wegsteekplek gehaal. • Jakob het gesukkel om die bottel oop te kry. • Om halfses het die bottel gewoonweg oopgedraai.	1 1 1 1	2 2 2 2
6.11	• C 'n man van jou woord moet wees. • C 'n man van jou woord moet wees. (Enige EEN)	1	3
6.12.1 6.12.2	Ek voel ... • jammer vir Jakob. **OF** • nie jammer vir Jakob nie. (Enige EEN of soortgelyk) • Hy was baie hartseer oor die dood van sy vriend. • Hy het sy vriend baie gemis. • Na sy vriend se dood was hy alleen. **OF** • Daar was baie ander mense wat hom probeer troos het. • Hy kon weer iemand by hom in die kamer gekry het. (Enige EEN of soortgelyk) **LET WEL**: Die antwoorde in VRAAG 6.12.1 en 6.12.2 moet by mekaar aansluit.	1 1	5 5
6.13	Die hele verhaal gaan oor die ooreenkoms tussen Willem en Jakob. (Of soortgelyk)	1	4
		[20]	

VERHAAL B: *ROOIKOOS WILLEMSE IS SOEK* – Abraham H. de Vries

VRAAG	ASSESSERINGSRIGLYNE	PUNT	VLAK
6.14	• (Teen) Barrydale se (rugby)span • (Teen) die Barrydalers • (Teen) Barrydale (Enige EEN)	1	1

6.15	• B • ’n vergelyking • B ’n vergelyking • (Enige EEN)	1	3
6.16	• Die onderwysers was bang vir die bal. • Hulle was nie gewoond aan rugby speel nie. • Dit was die eerste jaar dat hulle gespeel het. • Hulle was onervare. (Enige EEN of soortgelyk)	1	1
6.17	strafskop	1	3
6.18	Rooikoos (Willemse)	1	1
6.19	• Kort voor die einde van die wedstryd was die twee spanne nog gelyk/kop aan kop. • Die spanne het gelykop gespeel/geeïndig. (Enige EEN of soortgelyk)	1	3
6.20	• Na die rugbywedstryd is die mense kroeg toe. • Rooikoos het baie drankies gekry om te drink. • Rooikoos was so uit soos ’n kers van al die drank. • Die Barrydalers het Rooikoos Barrydale toe gevat.	1 1 1 1	2 2 2 2
6.21	Ek sou ... • met hom gepraat het om te sê wat hy gedoen het, was nie reg nie. • met hom geraas het. • hom geïgnoreer het. • (ook) vir my maats gevra het om my te help om te doen wat die Barrydalers gedoen het. (Enige EEN of soortgelyk)	1	4
6.22	• Sy gesig was skoon. • Sy baard was afgeskeer. • Sy hare/kop was swart. (Enige EEN)	1	1
6.23.1	• C • … het met Rooikoos en die Barrydalers gepraat om nie te baklei nie. • C … het met Rooikoos en die Barrydalers gepraat om nie te baklei nie. (Enige EEN)	1	3
6.23.2	• E • … het die Sondagoggend vir Rooikoos koffie gebring. • E … het die Sondagoggend vir Rooikoos koffie gebring. (Enige EEN)	1	3

6.23.3	• B • … het gaan kyk of Rooikoos in sy eie kamer was. • B … het gaan kyk of Rooikoos in sy eie kamer was. (Enige EEN)	1	3
6.23.4	• A • … het ’n stem gehad wat geklink het soos ’n bees wat bulk. • A … het ’n stem gehad wat geklink het soos ’n bees wat bulk. (Enige EEN)	1	3
6.24	• Daar was niemand met wie hy kon praat nie. • Hy wou graag met iemand praat, maar daar was niemand nie. • Hy het nie geweet wie hy was nie. (Enige EEN of soortgelyk)	1	4
6.25	• D • verantwoordelikheid. • D verantwoordelikheid. (Enige EEN)	1	3
6.26	• Dit sal my bang maak as ek nie weet waar ek is nie. • Ek sal wonder hoe ek daar gekom het. • Ek sal bang wees dat my lewe dalk in gevaar is. • Ek is bang vir vreemde plekke en mense. (Enige TWEE of soortgelyk)	2	5
		[20]	

Barrett se Taksonomie		Punte	%	%
Vlak 5	Waardering	4	20%	20%
Vlak 4	Evaluering			
Vlak 3	Afleiding	8	40%	40%
Vlak 2	Herorganisasie	8	40%	40%
Vlak 1	Letterlik			

TOTAAL AFDELING D: 40
GROOTTOTAAL: 120

Kopiereg voorbehou